

Offentlige anskaffelser: Når må oppdragsgivere kreve bruk av lærlinger?

KS 16.03.2017

Offentlige oppdragsgivere skal i en del av sine kontrakter kreve at leverandører er tilknyttet en lærlingordning, og at en eller flere lærlinger deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten.

Dette går frem av § 7 i den nye anskaffelsesloven som trådte i kraft 1. januar 2017.

For kommunalt eide selskaper som primært driver ikke-økonomisk aktivitet, og som dermed må følge anskaffelsesreglene, inntreer plikten når alle de følgende vilkårene er til stede:

- Når det skal inngås tjenestekontrakter og kontrakter om bygge- og anleggsarbeider som er omfattet av anskaffelsesforskriften og forsyningsforskriften.
- Anskaffelsen har en anslått verdi på minst 1,75 millioner kroner (ekskl. mva.)
- Kontrakten har en varighet på over tre måneder.
- Kontraktens hovedelement omfatter arbeider der det er relevant å benytte arbeidskraft med fag- eller svennebrev.
- Kravet ikke er uforholdsmessig i den konkrete kontrakten.
- Det er et særlig behov for læreplasser i den aktuelle bransjen.

Kontraktens varighet skal vurderes ut i fra den tiden de faktiske arbeidene tar fra oppstart til overlevering. Tiden skal altså ikke beregnes fra kontraktsgjøring til overtakelse.

Det er også vedtatt en egen forskrift som legger opp rammene for hvordan plikten skal overholdes: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-12-17-1708?q=bruk%20av%20l%C3%A4rlinger%20i%20offentlige>

Som oppdragsgiver må dere selv vurdere om selskapet er omfattet av plikten, eller om lærlingekravet vil være uforholdsmessig i den aktuelle kontrakten.

I lovforslaget til anskaffelsesloven § 7 nevnes som eksempler at det kan være uforholdsmessig å stille krav om bruk av lærlinger hvis kontrakten gjelder arbeid som krever spesialisert kompetanse, og således er uegnet for lærlinger, eller i en tjenestekontrakt hvor en betydelig del av kontraktssummen er knyttet til materialkostnader.

Ellers er det i høringsnotat til forskriften en del veiledning knyttet til de vurderingene som skal gjøres.